

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (EZ-1C) – v javno obravnavo

I. OBRAZLOŽITEV – SPLOŠNO

S predlagano spremembo in dopolnitvijo Energetskega zakona (EZ-1) v slovenski pravni red prenašamo Direktivo (EU) 2019/692, ki spreminja in dopolnjuje Direktivo 2009/73/ES o skupnih o pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom, ki je v slovenski pravni red že prenesena z EZ-1. Direktiva 2019/692/EU je bila objavljena v maju 2019, rok za implementacijo pa poteče 24. februarja 2020.

Spremembe, uvedene s to direktivo in prenesene v EZ-1 bodo zagotovile, da se bodo pravila, ki veljajo za prenosne plinovode med državami članicami EU, uporabljala tudi za prenosne plinovode iz držav članic EU v tretje države in iz njih. Republika Slovenija je sicer geografsko obkrožena z državami članicami EU in plinovodov, ki bi jo povezovala s tretjimi državami sicer nima (je tudi relativno majhna verjetnost, da jih bo kdaj imela), toda obveznost prenosa direktiva vseeno obstaja.

V ta namen so v EZ-1 dodane določbe, ki bolj jasno določajo naloge operaterja prenosnega sistema (Plinovodi d.o.o.) in regulatorja trga (Agencija za energijo). Za zagotovitev usklajenosti z evropskim pravnim redom je v predlogu dopolnitev EZ-1 za primer morebitnega mednarodnega sporazuma s tretjo državo predviden tudi postopek odobritve pogajalskih izhodišč in odobritve podpisa tega sporazuma s strani Evropske komisije.

S predlagano spremembo EZ-1 se dodaja tudi nov 381.a člen, v katerem je zakonska podlaga za spodbujanje ukrepov za rabo alternativnih goriv v prometu s strani države (npr. dodelitve subvencij za nakup vozil na alternativna goriva). Predlagani član ne prinaša obveznosti za državo (niti za kogarkoli drugega) in daje zgolj zakonsko podlago in možnost, da država izvede te ukrepe v kolikor bodo obstajala razpoložljiva finančna sredstva.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo) se 2. členu v prvem odstavku na koncu devete alineje pika nadomesti z vejico in se doda nova deseta alineja, ki se glasi:

»- Direktiva (EU) 2019/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o spremembi Direktive 2009/73/ES o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom (UL L št. 117 z dne 3. 5. 2019, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/692/EU).«.

2. člen

V 159. členu se 38. točka spremeni tako, da se glasi:

»38. »povezovalni plinovod« pomeni prenosni plinovod, ki prečka ali povezuje mejo med Republiko Slovenijo in drugo državo članico EU zaradi povezave nacionalnih prenosnih omrežij teh držav ali prenosni plinovod med Republiko Slovenijo in tretjo državo, do ozemlja Republike Slovenije ali teritorialnega morja Republike Slovenije;«

3. člen

V 177. členu se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Operater prenosnega sistema lahko sklepa tehnične dogovore o vprašanjih, ki zadevajo delovanje povezovalnih plinovodov med Republiko Slovenijo in državami članicami EU ali med Republiko Slovenijo in tretjimi državami. Ti tehnični dogovori morajo biti v skladu s predpisi Republike Slovenije in Evropske unije, ter odločitvami agencije. O vsebini teh dogovorov operater prenosnega sistema v osmih dneh po podpisu obvesti ministrstvo, pristojno za energijo, in agencijo.«.

4. člen

V 246. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) V čezmejnih sporih se uporabljajo mehanizmi za reševanje sporov države članice Evropske unije, ki je pristojna za pridobivalno plinovodno omrežje, ki zavrne dostop. Če je več držav članic Evropske unije pristojnih za pridobivalno plinovodno omrežje, se zadevne države članice posvetujejo za zagotovitev usklajene uporabe določb Direktive 2009/73/ES. Če pridobivalno plinovodno omrežje izvira iz tretje države in je na ozemlju ali teritorialnem morju Republike Slovenije prva vstopna točka v omrežje držav članic EU, se na osnovi posvetovanja med povezanimi državami članicami, Republika Slovenija posvetuje z zadevno tretjo državo, da se v zvezi s tem omrežjem zagotovi usklajena uporaba Direktive 2009/73/ES na ozemlju držav članic.«.

5. člen

V 261. členu se v drugem odstavku točka d) spremeni tako, da se glasi:

»d) izvzetje ne sme ovirati konkurence na zadevnih trgih, na katere bodo naložbe najverjetneje vplivale, učinkovitega delovanja notranjega trga z zemeljskim plinom, učinkovitega obratovanja plinovodnih sistemov na katere je infrastruktura priključena, ali zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom v Evropski uniji.«.

6. člen

V 262. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) O dovolitvi izvzetja iz 261. člena tega zakona odloči agencija na zahtevo lastnika infrastrukture ali investitorja. Agencija se pred sprejetjem odločitve o izvzetju posvetuje z nacionalnimi regulativnimi organi držav članic Evropske unije, na katerih trge bo nova infrastruktura verjetno vplivala. Če je nova infrastruktura povezana s plinovodnim sistemom Republike Slovenije in izvira iz ene ali več tretjih držav ali se tam konča, se Agencija pred sprejetjem odločitve o izvzetju posvetuje tudi s pristojnimi organi teh tretjih držav. Če se organi tretjih držav iz prejšnjega stavka ne odzovejo na posvetovanje v določenem roku, ki ne presega treh mesecev, lahko agencija sprejme odločitev.«.

7. člen

V 265. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Kadar se vsi regulativni organi držav članic Evropske unije, na ozemlju katerih se nahaja nova infrastruktura, ki je predmet izvzetja, strinjajo glede zahteve o izvzetju, v šestih mesecih od dne, ko je zahtevo za izvzetje prejel zadnji med njimi, o svoji odločitvi obvestijo ACER.«.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Kadar je nova infrastruktura prenosni plinovod med Republiko Slovenijo in tretjo državo, se lahko pred sprejetjem odločitve o izvzetju, Agencija posvetuje s pristojnim organom te tretje države, da v zvezi z novo infrastrukturo zagotovi uporabo Direktive 2009/73/ES na ozemlju Republike Slovenije in v teritorialnem morju Republike Slovenije. Če se organ iz prejšnjega stavka ne odzove na posvetovanje v določenem roku, ki ne presega treh mesecev, lahko agencija sprejme odločitev.«.

Dosedanja drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

8. člen

Za 281. členom se doda nov, 6. oddelek in nov 281.a člen, ki se glasi:

»6. oddelek: Mednarodni sporazumi na področju zemeljskega plina

281.a člen

(postopek odobritve sporazuma o prenosnem plinovodu s tretjo državo)

(1) V primeru, da namerava Republika Slovenija začeti pogajanja s tretjo državo zaradi spremembe, podaljšanja, prilagoditve, obnovitve ali sklenitve sporazuma o prenosnem plinovodu glede zadev, ki v celoti ali deloma spadajo na področje uporabe Direktive 2009/73/ES, ministrstvo, pristojno za energijo, o tej nameri obvesti Evropsko komisijo vsaj pet mesecev pred predvidenim začetkom pogajanj in prosi za odobritev.

(2) Obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vključevati relevantno dokumentacijo in navedbo vsebin, ki bodo obravnavane v pogajanjih ali o katerih se bo ponovno pogajalo, cilje pogajanj in vse druge relevantne informacije.

(3) Po prejemu odločitve s strani Evropske komisije o odobritvi, da lahko začne pogajanja iz prvega odstavka tega člena za del, ki bi lahko vplival na skupna pravila Evropske unije, lahko ministrstvo, pristojno za energijo, poda pobudo za začetek postopka za sklenitev mednarodne pogodbe v skladu s predpisi na področju sklepanja mednarodnih pogodb Republike Slovenije.

(4) V primeru, da Evropska komisija pripravi smernice ali zahteve za vključitev določenih klavzul v načrtovani sporazum iz prvega odstavka tega člena, da se zagotovi skladnost s pravom Evropske Unije, se le-te upoštevajo.

(5) Ministrstvo, pristojno za energijo, obvešča Evropsko Komisijo o napredku in rezultatih pogajanj iz prvega odstavka tega člena v vseh fazah pogajanj. Evropska komisija lahko sodeluje v pogajanjih med Republiko Slovenijo in tretjo državo v skladu s Sklepom (EU) 2017/684.

(6) Ministrstvo, pristojno za energijo, Evropsko komisijo obvesti o rezultatih pogajanj in ji pred podpisom sporazuma s tretjo državo posreduje besedilo izpogajanega sporazuma v odobritev.

(7) Po prejemu odobritve za podpis in sklenitev sporazuma s strani Evropske komisije, Republika Slovenija nadaljuje postopek podpisa sporazuma s tretjo državo v skladu s predpisi na področju sklepanja mednarodnih pogodb Republike Slovenije.

(8) Ministrstvo, pristojno za energijo, obvesti Evropsko komisijo o sklenitvi in začetku veljavnosti sporazuma ter o vseh naknadnih spremembah statusa tega sporazuma.

9. člen

Za 381. členom se doda nov 381.a člen, ki se glasi:

»381.a člen
(spodbujanje alternativnih goriv v prometu)

(1) Država spodbuja rabo alternativnih goriv v prometu s programi izobraževanja, informiranja in ozaveščanja javnosti, finančnimi spodbudami in drugimi programi podpore. Spodbujanje ukrepov iz prejšnjega stavka se izvaja z namenom zmanjševanja emisij in izboljševanja okoljskih parametrov delovanja prometnega sektorja.

(2) Upravičenci do finančnih spodbud za ukrepe rabe alternativnih goriv v prometu so fizične osebe in pravne osebe, vključno z osebami javnega sektorja, razen neposrednih uporabnikov državnega proračuna. Minister, pristojen za energijo, določi vrste finančnih spodbud iz prejšnjega stavka, pogoje in merila za njihovo dodelitev ter vrste upravičencev do spodbud.

(3) Organ, ki dodeljuje finančne spodbude iz prejšnjega odstavka na svoji spletni strani objavi vse prejemnike finančnih spodbud, njihov naslov ter vrsto in velikost financiranega projekta.

10. člen

V 386. členu se doda nov osmi odstavek, ki se glasi:

»(8) Agencija sodeluje z regulativnim organom ali organi zadevnih držav članic in ACER pri čezmejnih zadevah. Glede plinske infrastrukture v tretjo državo ali iz nje se lahko agencija posvetuje in sodeluje s pristojnimi organi tretje države v zvezi z delovanjem infrastrukture, da se zagotovi usklajena uporaba Direktive 2009/73/ES na ozemlju in v teritorialnem morju držav članic. Kadar je v Republiki Sloveniji prva povezovalna točka plinske infrastrukture v tretjo državo ali iz nje, se agencija pred sodelovanjem s pristojnimi organi tretje države posvetuje z regulativnimi organi drugih držav članic, ki jih ta infrastruktura zadeva.«.

11. člen

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

Obstoječi mednarodni sporazumi med Republiko Slovenijo in tretjimi državami o delovanju povezovalnega plinovoda ostanejo v veljavi. V primeru spremembe, podaljšanja, prilagoditve ali obnove sporazuma se uporablja postopek iz osmega člena tega zakona.

12. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. členu

V 2. členu Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: EZ-1) so navedeni prenosi in izvrševanje predpisov EU. V ta člen se doda nova 10. alineja z navedbo direktive, ki se prenaša s to dopolnitvijo ET-1. Z dopolnitvijo se v celoti prenaša v slovenski pravni red Direktiva (EU) 2019/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o spremembi Direktive 2009/73/ES o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom (UL L št. 117 z dne 3. 5. 2019, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/692/EU).

K 2. členu

Namen Direktive 2019/692/EU je z EU predpisi zajeti tudi prenosne plinovode iz držav članic EU v tretje države. Skladno s tem namenom se v 159. členu EZ-1 dopolni izraz »povezovalni plinovod« tako, da se razširi na prenosni plinovod med Republiko Slovenijo (v nadaljnjem besedilu: RS) in tretjo državo, pri čemer se jasno zapiše, da gre za prenosni plinovod, ki poteka do ozemlja RS kot tudi do njenega teritorialnega morja.

K 3. členu

Ena izmed možnosti in nalog operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina je tudi sodelovanje z operaterji sosednjih prenosnih sistemov s katerimi je plinovodni sistem povezan ali se namerava povezati. Operaterji prenosnih sistemov medsebojno sklepajo t.i. tehnične dogovore v katerih so opredeljeni vsi pomembni podatki in postopki glede operativnega sodelovanja vezani na obstoječo ali novo plinovodno povezavo. Člen izrecno dodaja možnost in nalogo operaterju prenosnega sistema, da sklepa tovrstne dogovore, ki so v skladu s pravnim redom v RS in EU in z odločitvami Agencije za energijo (npr. s soglasji agencije k razvojnim in naložbenim načrtom operaterja ali z odločbami agencije o omeržninskih tarifah) ter da o njih obvešča pristojno ministrstvo in Agencijo za energijo.

K 4. členu

Direktiva vsebinsko poudarja zagotavljanje upoštevanja evropske zakonodaje na področju trga z zemeljskim plinom na območjih držav članic EU tudi v posebnih primerih pridobivalnih omrežij, ko gre le-to preko več držav članic. S spremembo člena se dopolnjuje drugi odstavek 246. člena EZ-1 glede čezmejnih sporov v teh primerih na način, da se dodajo pravila za postopanje (usklajevanje povezanih držav članic) v primeru, da pridobivalno plinovodno omrežje izvira iz tretje države.

K 5. členu

V primeru izgradnje nove infrastrukture (tj. povezovalnega plinovoda, obrata za UZP in skladišča), Direktiva 2009/73/ES in EZ-1 predvidevata možne izjeme od določb reguliranega dostopa do omrežja z namenom zagotoviti ekonomiko gradnje nove plinske infrastrukture s pomočjo dolgoročnih obvez uporabe le-te. Nova Direktiva 2019/692/EU bolj natančno predpisuje enega od petih pogojev za izzetje oz. uporabo izjeme za novo infrastrukturo. S spremembo točke d) drugega odstavka 261. člena EZ-1 se dikcija tega pogoja za izjemo usklajuje z Direktivo 2019/692/EU in kot okoliščine, zaradi katerih izjema ni dopustna, navaja nedovoljen vpliv infrastrukture na konkurenco, na učinkovito delovanje notranjega trga, na obratovanje plinovodnih sistemov in zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom.

K 6. členu

Odločitev o izvetju oziroma o izjemi za posamezno novo infrastrukturo sprejme nacionalni regulatorni organ, to je Agencija za energijo. Nova Direktiva 2019/692/EU poudarja posvetovanje in sodelovanje z regulatornimi organi drugih držav članic in zadevnimi organi tretjih držav. V prvi odstavku 262. člena EZ-1 je tako dodana določba o obveznem posvetovanju Agencije za energijo z regulativnimi organi drugih držav članic na katerih trge (z zemeljskim plinom) bi lahko nova infrastruktura vplivala. Prav tako je pred odločitvijo agencije potrebno izvesti posvetovanje s pristojnimi organi tretjih držav, če se zadevna infrastruktura v tej tretji državi začne ali konča. Agencija za energijo sprejme odločitev o izvetju po izvedbi posvetovanj z organi tretjih držav, oziroma po poteku postavljenega roka (če se le-ti ne odzovejo), ki pa ne sme biti daljši od treh mesecev.

K 7. členu

Skladno z novo Direktivo 2019/692/EU se prvi odstavek 265. člena nekoliko preoblikuje. Če se nova infrastruktura nahaja na ozemlju (ali morju) več držav članic EU in se strinjajo glede predloga izvetja v šestih mesecih po tem, ko zadnji od njih prejme zahtevo za izzetje, morajo o tem obvestiti ACER.

Z novim drugim odstavkom se člen dopolni z določbami glede možnega posvetovanja med Agencijo za energijo in pristojnimi organi tretje države v primerih, ko se nova infrastruktura nahaja na ozemlju tretje države.

K 8. členu

Pri sklepanju mednarodnih sporazumov s tretjo državo o delovanju prenosnega ali pridobivalnega plinovoda RS upošteva tudi postopek iz tega člena, in sicer brez poseganja v določbe predpisov na področju sklepanja mednarodnih pogodb RS in brez poseganja v delitev pristojnosti med EU in RS. Drugače povedano, novi člen EZ-1 ne posega v Zakon o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš, v nadaljnjem besedilu: ZZZ), ki je temeljni zakon, na osnovi katerega se izvaja postopek priprave, usklajevanj, podpisa in sprejema mednarodne pogodbe oziroma sporazuma med RS in drugo državo. EZ-1 pa vsebuje določbe, ki so specifične za energetska področja. Predlagani člen se vsebinsko dopolnjuje s V. poglavjem ZZZ, ki ureja področje mednarodnih pogodb. Na vsebinskem področju zemeljskega plina bo v primeru priprave mednarodnega sporazuma, ministrstvo, pristojno za energijo, komuniciralo z Evropsko komisijo (v nadaljnjem besedilu: EK), skladno s predvidenim postopkom.

S sprejemom Direktive 2009/73/ES ter drugimi evropskimi akti na področju zemeljskega plina se je pristojnost s področja trga z zemeljskim plinom prenesla na nivo EU.

Zato je v primerih, ko želi država članica EU skleniti sporazum s tretjo državo z vsebino, ki se nanaša na urejanje vsebin, ki jih pokrivajo EU direktive s področja trga z zemeljskim plinom in povezanih aktov, razumljivo in nujno, da se zagotovi tesno sodelovanje med državo članico EU in institucijami EU.

Tako sodelovanje med državo članico EU in EK je bilo do sedaj določeno s Sklepom (EU) 2017/684 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o vzpostavitvi mehanizma za izmenjavo informacij v zvezi z medvladnimi sporazumi in nezavezujočimi instrumenti med državami članicami in tretjimi državami na področju energije ter o razveljavitvi Sklepa št. 994/2012/EU (v nadaljnjem

besedilu: Sklep 2017/684/EU). Z novo Direktivo 2019/692/EU pa je del vsebine tega sklepa prešel na nivo direktive in se mora prenesti v nacionalno zakonodajo.

Nova Direktiva 2019/692/EU tako v 49.b členu določa postopek sodelovanja države članice in Evropske komisije pri pripravi pogajalskih izhodišč, obveščanju o napredku pogajanj in oceni končne izpogajane pogodbe.

Direktiva in posledično nov 281.a člen predlaganega zakona tako določata:

1. soglasje EK na vsebino in cilje pogajalskih izhodišč, kot pogoj za pričetek pogajanj,
2. obveščanje EK o napredku pogajanj in možnost prisotnosti EK v delu pogajanj, ki se nanaša na področje uporabe direktive in
3. soglasje EK h končnemu izpogajanemu besedilu kot pogoj za podpis in morebitno ratifikacijo pogodbe.

Odstavki 1 - 3: Ministrstvo, pristojno za energijo, bo EK obvestilo o nameri sklenitve pogodbe in posredovalo ustrezno vsebinsko obrazložitev s cilji pogajanj ter zaprosilo za odobritev začetka pogajanj. Pozitivna odločitev EK bo predstavljala del dokumentacije iz 9. točke opisa pobude za sklenitev mednarodne pogodbe iz 70. člena ZZZ.

Odstavek 4: Glede na to, da Direktiva 2019/692/EU dodatno poudarja možnost priprave smernic EK in obvezno vključitev zahtevanih klavzul dopolnitev v predlog sporazuma, je obveznost RS glede upoštevanja zahtev EK jasno določena tudi v predlogu zakona.

Odstavek 5: Ministrstvo, pristojno za energijo, bo skladno z določbami Direktive 2019/692/EU obveščalo EK o napredku in rezultatih pogajanj. Skladno z navedeno direktivo lahko tudi EK sodeluje na pogajanjih v okviru določb 4. člena Sklepa 2017/684/EU.

Odstavek 6 – 7: Druga faza odobritve EK je odobritev izpogajanega sporazuma pred podpisom. Ministrstvo, pristojno za energijo, obvesti EK o zaključku pogajanj in ji posreduje sporazum v odobritev. Šele po prejeti odobritvi se lahko sporazum podpiše skladno s 73. členom ZZZ.

Odstavek 8: Končno obvestilo EK o sklenitvi in začetku veljavnosti sporazuma prav tako opravi ministrstvo, pristojno za energijo.

K 9. členu

Ena izmed prednostnih usmeritev EU na področju trajnostnega in okoljsko naravnega razvoja je spodbujanje rabe alternativnih goriv v prometu, tj. goriv ki se vsaj deloma uporabljajo kot nadomestek za fosilne naftne vire in prispevajo k dekarbonizaciji prometa ter izboljšujejo okoljske parametre delovanja prometnega sektorja. Skladno z Direktivo 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva so alternativna goriva električna energija, zemeljski plin (utekočinjen naftni plin, stisnjen zemeljski plin in utekočinjen zemeljski plin), biometan, biogoriva, sintetična in parafinska goriva ter vodik.

Z vladno Strategijo na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju v RS (v nadaljevanju: strategija) iz leta 2017 je bil sprejet nacionalni okvir politike za razvoj trga v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju ter za vzpostavitev ustrezne infrastrukture. Na podlagi te strategije bil sprejet Akcijski program za alternativna goriva v prometu (v nadaljevanju: akcijski program), v katerem so določeni cilji na področju razvoja alternativnih goriv v prometu v RS in ukrepi za njihovo uresničitev, kot npr. ukrepi za spodbujanje elektromobilnosti (ugodna davčna obravnava, ugodni krediti in nepovratne spodbude za na kup vozil na električni pogon s strani Eko sklada itd.).

S predlagano dopolnitvijo EZ-1 se zagotavlja zakonska podlaga za določene ukrepe iz akcijskega programa in za morebitne dodatne ukrepe, saj se na področju alternativnih goriv v prometu dogajajo intenzivne razvojne spremembe. Tako bo nova zakonska podlaga npr. omogočala tudi dodeljevanje finančnih spodbud oz. sofinanciranje s strani pristojnega ministrstva, v kolikor bodo na voljo razpoložljiva sredstva (npr. sofinanciranje nakupa novih vozil s sistemi na utekočinjen zemeljski plin (UZP) ali stisnjen zemeljski plin (SZP) ali predelave pogona obstoječih tovornih vozil, s katero se

zagotovi višji okoljski standard), vse skladno s pravilnikom, ki ga bo sprejel minister, pristojen za energijo.

K 10. členu

V 386. členu, ki govori o nalogah mednarodnega sodelovanja Agencije za energijo, se skladno z navedbo nalog agencije v novi Direktivi 2019/692/EU, doda nov osmi odstavek, ki posebej ureja sodelovanje agencije z drugimi regulatornimi organi in ACER v povezavi s čezmejnimi vprašanji. Glede infrastrukture v tretje države in iz tretjih držav je določeno tudi sodelovanje s pristojnimi organi tretjih držav. Pri tem je posebej poudarjeno zagotavljanje upoštevanja Direktive 2009/73/ES na ozemlju in teritorialnem morju držav članic EU.

K 11. členu

Skladno z Direktivo 2019/692/EU, ta člen predloga zakona določa, da obstoječi mednarodni sporazumi med RS in tretjimi državami o delovanju povezovalnega plinovoda ostanejo v veljavi. V primeru spremembe, podaljšanja, prilagoditve ali obnove sporazuma se mora uporabljati postopek iz osmega člena tega zakona (tj. novi 281.a člen - postopek odobritve sporazuma o prenosnem plinovodu s tretjo državo). V primeru neupoštevanja tega postopka bi sporazum kot celota neveljaven.

RS ima sklenjen en mednarodni sporazum o prenosnem plinovodnem sistemu s tretjo državo in sicer z Rusko Federacijo (v nadaljnjem besedilu: RF), t.i. »Južni tok« (Zakon o ratifikaciji sporazuma med Vlado RS in Vlado RF o sodelovanju pri gradnji in delovanju plinovoda na ozemlju RS (BRUPOS) - Ur.l.RS, št. 24/2010). Z namenom izgradnje povezovalnega plinovoda, ki naj bi potekal preko več držav članic od Grčije ali Bolgarije do Avstrije ali Italije, so bili sklenjeni mednarodni sporazumi med RF in vsako posamezno državo članico, čez katere ozemlje bi plinovod potekal. Ne glede na to, da je bil proces izvedbe tega sporazuma v letu 2014 ustavljen, pa je mednarodni sporazum med RF in RS formalno v veljavi najmanj do leta 2040. Sama veljavnost in mehanizem prekinitve obstoječega sporazuma sta določena v sporazumu, ki se lahko spremeni ali s spremembo obstoječega sporazuma ali z drugim mednarodnim sporazumom npr. med EU in RF. Glede na vse navedeno, bo RS v primeru spremembe ali priprave novega sporazuma med RS in RF upoštevala postopek iz novega 281.a člena EZ-1.

K 12. členu

Zakon določa petnajstdnevni rok za začetek veljavnosti zakona po objavi v Uradnem listu RS.